



PERIÒDICH SATÍRICH,

SEMPRE DIÀRI, DE DILLUNS A DIVENDRES

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

10 CÉNTIMS CADA NUMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 8 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.



PERE DE MADRAZO.

Tot lo món lo coneix: tothom admira al pintor de brillant y llarga historia y al mestre infatigable, que á tants altres ha ensenyat las dresseras de la gloria.

LO VIU Y LO PINTAT.

—Vina, acompanya'ns, me deya un dia un amich, pujant á un mal carruatje. Mira que 'ns divertirém molt.... Un viatjet de unas vuit horas á través de un paissatge encantador....

—No cal que t' esforsis... no vinch. Ni que 'm donesses mil duros.

—¿Y aixó?

—Es molt senzill. ¿Has vist ningú que á grat-cient vulga estrellarse? Donchs tèn per segur que vosaltres vos estrellaréu.

En efecte, bastava veure 'l carruatje, rónech, vell, desballestat enterament; y examinar lo tiro compost de un caball boig y un altre guit, y fersé càrrech del cotxero que, sens dupte per agafar coratje, s' havia atracat de alcohol amilich, ab tanta abundancia, qu' en lloch de veure una carretera 'n veyá dugas.

—Es á dir—vá replicar lo mèu amich—que m' abandonas?

—Resoltament.

—A pesar de que, com tú sabs molt bè, tinch compromís de anarhi?

—A pesar de tot.

—Donchs, no 'm miris may més la cara.... D' amichs com tú ni 'n vull ni 'n necessito... ¡Amichs que 'ns abandonan á la primera sombra de perill!...

—No, noy; t' equivocas. los que quan vás á correr un perill t' ho adverteixen son los amichs millors....

No vaig poder concloure 'l rahanament. A un crit del cotxero borrarxo vá arrencar lo carruatje, y als pochos instants desapareixía balancejantse entre un núvol de pols.

Mitja hora després transportavan al imprudent viatjer, ab un gran xirivech al front, lo nás aixafat, la cara plena de sanch y una cama trencada. En un revolt de la carreterra que feya baixada, 'l cotxero s' havia descuidat de trabar las rodas, y ell, cotxe y caballs s' havían precipitat rodolant per un terraplé. Lo pobre amich mèu, al veure'm, exclamava ab tó llastimós:

—¡Ay, jo t' hagués cregut!

Cada vegada que á proposit de la Exposició

Universal de Barcelona, som tatxats de mals patriotas, los que 'ns trobém en lo cas de combatre tan disbaratat projecte, recordo l' anécdota de la diligencia.

Y no podrà dirse que siguém nosaltres dels que havém esperat á última hora per donar la véu de alerta.

Desde un principi ha dit L' ESQUELLA DE LA TORRATXA lo que feya al cas

Reservats al principi, quan era projecte de un simple particular la realisació del pensament, havíam de deixar á cárrech d' ell mateix la gloria del éxit ó la responsabilitat del fracás. Després de tot se tractava de un Serrano Casanova, que com á bon carlista, no 's parava en barras y convocava á tot lo mon civilisat á que portés productes al seu establiment; y per més que l' empresa podia ser tatxada de ridícula y temeraria, la veritat es que ab ella no 'ns hi anava ni venia res.

Pero desde 'l moment que á l' ex-secretari de 'n Saballs se li tornava 'l dipòsit que havia constituït per respondre dels destrossos que podia ocasionar en lo Parch; desde l' instant que l' Ajuntament se posava en lloch d' ell, trayentlo del mal pas, y encarregantse de aquell mort, mediant una indemnisació considerable, ja no podíam callar, per tractarse desde llavors dels interessos y de lo que val més que tots los interessos plegats, del bon nom de la ciutat de Barcelona.

Per aixó varem combatre l' anada del arcalde á Madrid, en busca de una indemnisació, que després s' ha tornat un ruïnós anticipo.

Per aixó varem riure'ns de sas ilusions de color de rosa.

Per aixó 'l famós diumenje de Rams, quan unas quantas dotzenas de fusionistas més ó menos legítims eixian á rebre'l y l' acompanyavan entre llorers y palmas y crits de ¡juli! recordavam nosaltres que aprop de Jerusalem s' aixeca 'l Calvari.

Y es que ja llavors preveyam lo que havia de succehir.

Cego 's necessitava ser per no preveur'ho.

Y no se 'ns diga que atentém á la importancia de la segona capital de Espanya al parlar de aquesta manera: no se 'ns diga que proporcioném arguments á certs periódichs de Madrid enemichs sistemátichs de Catalunya, perque sobre totas las consideracions, s' aixeca 'l deber de periodistas que 'ns obliga á pagar tribut á la veritat..... y la veritat sempre sura.

La veritat sobre l' Exposició Universal de Barcelona es bèn trista.

Se tracta de una cosa més difícil encara que galvanisar un cadáver..... se tracta de galvanisar un feto.

Després de un aplassament, nos trobém avuy una mica més de mitj any de distancia de la fetxa senyalada per la inauguració y podém dir que tot está per fer..... fins lo plano general.

Es veritat que s' ha nombrat un consell general numerosíssim, y un sens fi de comissions; es veritat també que 's conta ab un batalló d' arquitectos que dibuixan y projectan..... pero ¿n' hi ha prou ab aixó?

¿Ahont es l' entusiasme del públich? Barcelona mira ab completa indiferencia las gabias del Parch, y poble práctic per excelencia, llansa una sonrixa de desdeny quan llegeix en algun periódich que, segons l' últim projecte adoptat, l' Exposició Universal de Barcelona ha de tenir

alguns cents metros més de superficie que l' última Exposició internacional de París.

Desenganyarse: nombrar doscents, trescents ó quatrecentos comissionats que per donarse importancia acceptarán lo nombrament, es cosa facilísima. Ferlos treballar, y moure de una manera útil, ja no ho es tant. Entusiasmar al poble de Barcelona, electricisar á la opinió fins á ferli miracles de activitat y de iniciativa, quan lo poble y l' opinió comprenen que 'l carrer que se 'ls vol fer recorre, es un carrer sense sortida, aixó será sempre impossible.

Lo poble barceloní treu comptes y calcula. Sense cap dificultat comprén que per empresas colossals com la que 's projecta, se necessitan grans recursos, y no atina aquests de ahont poden sortir. Dels dos milions votats per las Còrts á títol de anticipo, sense haverse cobrat encare, pot dirse ja no se 'n canta gall ni gallina..... ¿De ahont sortiran las missas en lo successiu?

¿Se contractará un empréstit? Es probable. Y una vegada tinguém lo gep sobre l' esquena ¿quí será capás de treure'nse'l?

Los que asseguran que la Exposició per si mateixa reportará beneficis no saben lo que diuen ó no diuen lo que senten. Beneficis ¿en quin concepte? ¿Per entradas? Se necessitan milions de visitants que afuixin la pesseta y si aquests no baixan de la lluna, jo no sè pas de ahont vindrán. ¿Ingressos per lloguer de local y de instalacions? No son tant tontos los expositors. La instalació gratuita dels productos s' ha fet ja casi una regla general en totas las Exposicions celebradas en aquests últims temps: baix aquesta base se anuncia la de París de l' any 1889, y 'ls que pujan anar á París de franch, no es facil que vingan á Barcelona, pagant.

Tal vegada s' esperan los recursos de certas concessions que s' establiran dintre de la mateixa exposició, (cafés, restaurans, etc., etc.); pero apart de que may aquestas poden ser suficients per aixugar lo déficit considerable que ha de resultar necessariament, als pobres que se las emprenguin no 'ls hi arriendo la ganancia. Exposició ab poch expositors no pot produhir gran cullita de visitants: falta de visitants suposa falta de consumidors... molí sense aygua no marxa.

S' acosta 'l mes de abril del any vinent, y 'l projecte no está encare embastat y sembla que s' aguanta ab agullas.

Una pregunta del regidor Sr. Gasull respecte á l' inversió de certs fondos, contra 'l dictámen de personas facultativas, produheix una verdadera tempestat y judicis poch favorables sobre la gestió dels interessos destinats á l' Exposició.

Publica més tart lo *Centre catalá* un document plè de datos y consideracions atinadíssimas que demostran la impossibilitat de sortir bèn de aquest negoci, baix tots los seus aspectes, y 'l públich se con mou, y 'ls poch partidaris de l' Exposició responen á las rahons aduhidas ab insults, trayent per tota contestació lo Sant Cristo gros de la falta de patriotisme.

¡Falta de patriotisme!

Torném al succés del carruatje que ha de volcar sense remissió. Nos neguém á pujarhi y som mals amichs. Advertím lo perill á temps y pasém per mals patriotas.

Los bons patriotas son los que comprometen los interessos y 'l bon nom de la ciutat que administran; los bons patriotas son los que colocant la seva vanitat per damunt de totas las conside-

racions, y ab l' afany insaciable d' exhibirse, no repararan en convertir una ciutat en un munt de ruinas, per apareixe damunt d' ellas, com sobre un pedestal, per ser vistos de tot arrèu; los bons patriotas son los somia truitas, que 's figuran que celebrar un gran concurs internacional es tant senzill com colgar una primera pedra, pronunciar un discurs cursi y entornarse'n á casa satisfets, esperant que aquella primera pedra grilli y produheixi per sí sola 'l monument, á la volta de alguns sigles d' estar enterrada.

Personatjes de fanfarria, que sense reparar en la pobresa y l' abandono de la ciutat, tenintla sempre mal urbanizada, ab clavegueras insuficients, ab carrers plens de pols, de fanch y de sots, projectan construccions colossals; que antes que ab la camisa neta, pensan ab la casaca plena de brodats y de condecoracions y que s' adormen satisfets, pensant que l' Exposició Universal de Barcelona serà alguns metros més gran que la de París, y 'l monument á Colon alguns metros més alt que la columna Vendôme.

¡Ah! ja 'us contentaréu ab tres pessetas; ja 'us contentaréu estirantvos las patillas, y exclamant:

—Com aquestas, no las tè cap més autoritat d' Europa.

P. DEL O.

LA TORNADA

DIÀLECHS CASSATS AL VOL.

I

Entre dugas amigas: l' una va ab lo marit.

—¡Ah! ¡Caramba! ¿Vostés per aquí? ¿Ja han tornat de Ribas?

—Sí senyora: aquest demati hem arribat. Varem sentir dir que á Barcelona hi feya ja tanta fresqueta.....

—Pues, filla, ja ho veu: ha tornat á venir la calor.

—Y tal, dona y tal! Si sembla que siguem al mitj del istiu.....

—¿Sab que podriam fer? Tornarse'n altre vegada allí dalt.

—Ja tè rahò, pero ¡qué vol ferhi! ¡Com al fi y al cap ja hem vingut...!

Lo marit (apart y completant la frasse:)—Sí, com al fi y al cap ja hem vingut..., porque se 'ns havían acabat los quartos....!

II.

Entre marit y muller.

—¡Ay, ay!

—¿Qué?

—¿Que no ho veus? Ni un pal, ni un arch, ni una bandera. ¿Que no 's fan festas de la Mercè aquest any?

—No, dona, no: ¿això no sabías?

—¡Y que havia de sapiguer! Jo que 't punxava tant porque tornessim á Barcelona, ab la santa creencia de que al arribarhi ja trobaríam las festas comensadas! ¿Y per qué no 'n fan?

—Diu que volen guardarho tot per lluhirse més quan vinga la Exposició universal.

—¿Sí? ¡Jo ho haguès sapigut! No hauríam tornat á Barcelona fins á l' época de la Exposició. Aixís nos hauría semblat que entravam á París.

—¡Ay, desgraciada! Si haguessim hagut d' esperar que la exposició s' obrís per tornar á Barcelona, no hi hauríam tornat may.

III.

Entre dos joves lluhits, baixant del tren.

—¡Gracias á Deu! Per fi torném á trepitjar los empedrats de nostra estimada Barcelona.

—¡Sí! ¡Valenta felicitat! ¿Qué 'ns espera aquí?

—Lo mateix que á Calella: *inglesos*.

—¿Y pues? ¿qué hi hem guanyat ab lo cambi?

—¿Qué, dius? Molt y molt: Calella es un poble petit, y ja sabs lo que 'ns passava: ab set ó vuyt inglesos que hi teníam.....

—Que hi tenim.

—Bueno: ab set ó vuyt inglesos que hi tením, no podíam sortir de casa que no 'ns topessim ab algun d' ell...

—¿Y qué?

—Barcelona es una ciutat inmensa, y per més acreeadors que hi tinguis, devegadas caminas tot lo día sense trobarne cap.

IV.

Entre una senyora y una criada que ha dut de Sant Hilari.

—¡Quima!

—Mani, senyora.

—Pórtam un vas d' aygua fresca.—

—Tingui, si es servida.

—¡Uf!.. ¿Aquesta aygua es fresca?

—No sè... es de l' aixeta...

—¿De l' aixeta?.. ¡Estúpida! ¿Que no sabs que l' aygua per beure ara s' ha d' anar á buscar á la font?

—¡Ah! Bueno, jo 'm pensava que s' hi aniria vosté mateixa ..

—¿Jo?

—Sí senyora: á Sant Hilari li vaig sentir dir que 'l día que no podía anar á la font li semblava que li faltava alguna cosa...

V.

Coloqui matrimonial:

—¡Aixó sí qu' es xocant! ¡Pepeta!

—¿Qué vols?

—Mira: obro aquest calaix y no hi veig los teus botons de brillants ni l' anell...

—¡Reyna Santíssima! ¿Vols dir que 'ns ho haurán robat mentres hem sigut fora?

—Aixó es lo que penso; lo qu' es per aquí no 's veu... ni per aquí... ni per aquí...

—Ves, búscaho bè, búscaho bè...—

Una nena de set anys, (en veu baixa:)

—Mamá...

—¿Qué vols, filla?

—¿Per qué ho buscan tot aixó? ¿No se 'n recorda que 'l día avants de marxar varem anar á empenyarho?

—¡Vès, vès, á la cuyna, á jugar ab la Tuyas, xerrayre!

VI.

Entre una senyora que ha anat á fora y un' altre que no s' ha mogut.

—¡Ditxosos ulls que la veuhen! ¿Cóm vá, donya Serafina, cóm vá?

—¡Hola! ¿Vosté, donya Carme? No la veyá...

—¿Quán han tornat?

—Ahir á la tarde, ab l' últim tren de Fransa.

—¿De Fransa?

—Sí, senyora; hem vingut de París.

—Aixó sí que 'm vè de nou: la mèva germana de Manresa m' escribía molt sovint y sempre 'm deya que 'ls veyá á vostés...

—Jo li diré: durant l' istiu nos hem estat á Manresa; pero al tornar... ¿sab?... al tornar hem passat per París... sense aturárnoshi...

VII.

Entre dos amichs.

—Y donchs, cóntam, cóntam, ¿qué has fet aquest istiu? ¿ahont has anat? ¿quántas fetxorias has comés?

—Si fossis un altre, 't diria que hi corregut molt, que hi fet una pila de conquistas y que m' han passat la mar d' aventuras.

—Y sent jo, pues, ¿qué m dius?

—La veritat: que hi gastat una borratxada de diners, que no hi vist cap dona que valgués dos quartos y que m' he aburrit de mala manera.

—¡Vaya! Si que has fet bon negoci!

—Tan, que segurament cap més istiu sortiré de Barcelona.

VIII.

Entre una senyora y 'l porter de la casa.

—D-u lo quart; diu que vosté m crida.

—Si Manel: ¿ja ha recullit totes las cartas que han vingut mentres hem sigut fora?

—Si senyora; ja sab que totes las hi enviava puntualment

—¿Ja s' ha recordat de fregar la escala y 'ls poms de la barana?

—Me sembla que ho haurá trobat tot més net que una patena.

—Bueno, ¿ha vingut algú durant la nostra ausencia?

—Si senyora; una pila de personas.

—¡Ah, ja m' ho pensol! Las Martínez, las Vila-regut, las Comas, las Pamies

No senyora; 'ls que venian eran lo sastre, la modista, 'l sombreroer, la

—¡Basta! Ja se 'n pot tornar á la portería.

A. MARCH.

EN UN VANO.

¡Ay nina, la mèva nina,
en quin cas estich posat!
Voldria que el vers llegisses
y que no 'l llegisses may.

Si no 'l llegisses, hermosa,
tindria un dolor molt gran
perque aixis ignorarias
lo molt y molt que jo t' am.

Mes ay, per Deu, no 'l llegeixis,
que á llegirlo, ja se sab,
creurías, perque faig versos,
que no m' hi vist may un ral.

PASTORET DEL MONTSANT.

VIATJE DE NUVIS.

Ni ell, ni ella, la nit avants del casament van poder dormir; ell pensant ab ella, ella pensant ab ell... y l un y l' altre pensant... ¿ab qué volen que no pensin dos joves enamorats, la vigilia de casarse?

La ceremonia vá celebrarse al camaril de la Mercé, entre parents y amichs: d' allá 'ls dos joves se 'n anaren á canbiarse la roba en un san-

tiamén... y cap á can Justin faltan nuvis y convidats.

L' esmorsar y 'ls brindís, uns plens de ternura fins á fer plorar, plens de picardia 'ls altres fins á fer sonriure 's prolongan hasta la una de la tarde. De fixo haurían durat més; pero 'ls nuvis tenian un plan, y per realisar-lo necessitavan pendre 'l tren de Fransa que sortia de l' estació de Barcelona á dos quarts de duas.

Lo plan dels nuvis consistia en passar la primera nit fora de Barcelona, per estolviarse las incomoditats, las impertinencias, ab puntas y ribets de bromas pesadas, ab que alguns amichs amenisan devegadas una nit de nuvis

Havían sentit á parlar molt de una hermosa vila catalana, que s' enmiralla en las onas del mar, blanca com una gavina, limpia com una patena, y allá s' encaminaren, anhelosos de tendres emocions.

Per arribarhi es precis baixar en una de las estacions intermedias y fer tres horas llargas de diligencia á través de una campinya poblada de frondosos boscos, y frescas salzaredas, ahont lo paisatge guarda á cada recotze de la carretera una nova sorpresa.

Prenent lo tren de la tarde, no s' arriba á la vila citada fins entrada de fosch.

**

Lo viatge, ab tot y ser llarch, transcorregué pèls dos com una exhalació

¡Tenian tantas cosas que dirsel!...

Y quan la presencia de altres passatjers pogués cohibir sas expansions, eran tan hermosos los panoramas que á sa vista anavan desplégantse y se sentían tant aprop l' un del altre, no sols ab lo cos, sinó ab l' esperit, gosant las mateixas impressions y entrevevent idénticas esperansas, que ni un moment de fastidi, ni una sombra de cansanci, alterá las delicias de aquell preciós viatge.

Lo sol se 'n havia anat á la posta feya cosa de un quart d hora, quan la diligencia, ab las rodas trabadas, patinava per una baixada al terme de la qual s' entreveyan las primeras casas de la vila Una agradable brisa del mar, una alenada de frescura, saludava als passatjers.

Ja entra 'l carruatje á la població. Per los carrers reyna extraordinari bullici. Al lluny se sent l' eco de las tenoras.

Sorpresa dels nuvis.

—¿Qué passa? pregunta ell al cotxero.

—Ay, ay ¿que no ho saben que avuy es la festa major?

—No 'n sabiam res

Havían fugit lo bullici de Barcelona, buscavan la pau y la soletat y 's trobavan en una vila ahont tot era alegría y gatzara.

—No importa, digué 'l nuvi. Afortunadament aqui no ns coneix ningú... y si ells se diverteixen, també ns divertirem nosaltres ¿no es veritat, rateta mèva?

Ella li contesta ab una sonrisa.

La diligencia 's para, baixan y fan acompanyarse á la fonda.

**

Lo viatge 'ls ha despertat la gana y sopan.

Ab la satisfacció del estómach, y la vigilia del día avants, senten un pes als ulls, un deixament...

—Mosso acompanyins al quarto, diu lo nuvi.

—¿A quin quarto?

—Al quarto que 'ns destinin.

—No n' hi ha cap, tots están presos... Com ab aixó de la festa major venen tants forasters...

—¡Bona l' hem fetal!... ¿Y donchs cóm nos ho arreglarém?...

—Poden veure si á la fonda del Batista...

A la posada del Batista succehía lo mateix. No sols los quartos, sinó fins' ls menjadors estavan presos. No eran poch los que s' aconsolavan de dormir sobre las taulas de menjar, y fins á terra ab matalassos extesos.

No haventhi cap més fonda á la vila, comensaren á seguir hostals y fins algunas tabernas.

En lloch hi havia puesto.

Morts de son y de cansanci, eran ja las onze de la nit, y l' un mirava al altre, preguntantse:

—Y donchs ¿qué fem?

—Aquí hi ha un café, digué 'l nuvi, entremhi.

Instalats en una taula, demanan un té.

—¿Sabs qué podém fer? No 'ns moguém de aquí... Una mala nit prompte es passada... ¡Mala idea hem tingut!... Demá ab lo primer cotxe, cap á Barcelona falta gent...

—Ja tenia rahó la mamá, respon ella: en lloch s' está tant bè com á casa.

Tocan dos quarts de dotze, tres... Lo café vá desocupantse... Tocan las dotze. Dintre del local ja no hi ha més concurrents que 'ls nuvis.

L' amo del café comensa á apagar quinqués: lo mosso va colocant las cadiras sobre de las taulas... Vingan medis indirectes per tréure'ls de alif.

No valenthi aquestos, l' amo 's decideix á rompre 'l glas.

—Mirin, ja fa rato que han tocat las dotze, haurán d' anarse'n.

—Som forasters... no coneixém á ningú ¿ahont vol que aném?

—Que sè jo... L' arcalde 'ns tè manat que á las dotze tanquém... ¿Que no han anat á la fonda?

—Fondas, hostals, tabernas, tot estava plé.

—No sè que 'is hi digui.

—Home, pagant lo que siga ¿no 'ns podría deixar un quarto?

—No pot ser... tinch la casa plena de forasters... y no sabría ahont colocarlos.

Los nuvis comensan á trobar la broma un xich pesada. Passar la primera nit de casats á la serena... ¡oh, no! de cap manera...

—Un reconet!.. Un siti qualsevol!.. exclama 'l nuvi com qui demana una limosna.

Lo cafeter trobant una idea:

—Escoltin: ¿volen dormir sobre 'l billar?

—¡Magnífich! diu ell.

—¡Excelent! diu ella.

—Aixó sí, no puch donarlos matalás .. Cuixí, llansols, cobrellit, sí... matalassos los tinch ocupats tots.

—No importa.

Lo cafeter los acompanya al aposento del billar y després de ferlos improvisar un llit sobre la mesa, 'ls dona la bona nit y 'ls deixa sols.

¿Hèm de seguir relatant impresions tristas?

No.

L' endemá á las set, lo nuvi sortía del local, cruixit, casi baldat, com si li haguessen donat una pallissa. Ella, la pobra, 's queixava molt de la esquena y feya moltes ulleras. Deixinse de passar tota una nit sobre un billar.

—Qué tal ¿cóm han passat la nit? preguntá 'l cafeter, al veure'ls sortir.

—De aquella manera... Ab uns matalassos tant

tous pot contar... Pero per aixó gracias... Mès val allí que al carrer. Y ara fassi 'l favor de dirme quan li tenim de donar.

Lo cafeter, sense inmutarse:

—Miri, aquí hi ha la tarifa.

Y li ensenyava un anunci que deya: «De día 4 reales por hora; de noche, 6 reales.» Anyadint:

—De la una de la nit á las set son sis horas, total, nou pessetas y bon profit.

Lo nuvi:

—Pero nosaltres no hem jugat...

—Y á mí que m' explican... ¿que ho sè jo, si han jugat ó no?..

No va haverhi més remey qu' esquitxar las nou pessetas.

Al vespre, de retorn á Barcelona, quan la sogra va veure á la seva filla ab la cara tota desencaixada, va mirar de gayrell al nuvi, com dihentli:

—¡Ah, pillo!

J. M. y M.

EPIGRAMAS.

Al tombá una cantonada
va volguer cedir l' acera
l' Antonet á una ninyera
y va dá una relliscada.

Va caure tot estirat
y veyentho digué un home.
mitj en serio y mitj en broma:

—Aixó es caure de bondat.

S. Ustr.

Va anar á cobrar un compte
en Ramon á casa 'n Puig,
y aquest que no está per bromas
va pagarli... á cops de puny.

Quan va estar llest, en Ramon
demaná 'l tinter, confús...

—¿Per qué 'l vols?—li digué l' amo.

—Home, per posá 'l rebut.

FRASCUELILLO.

Vaig preguntarli á l' Ambrós:
—¿Quánts sou de familia á casa?
Y ell me respongué: Jo y l' ase.
—¿Tú y l' ase? Vaja, sou dos.

Jo.

D' en Quimet qu' es un pintò
trapassè y poca-vergonya,
deya un día l' Aguiló:
—Lo que sab pintar millò
en Quimet, es la cigonya.

S. Ustr.

ENTRE AMICHS.

—Visca 'l Sr. Ramonet.

—A la salut del Sr. Ramonet.

—Senyors, tals honors... no puch permetre...

—Nada, nada, brindém al gran conquistador del segle XIX, y perque d' aquí á molts anys nos pugui contar las sévas hassanyas.

—Per mor de Dèu, senyors, si jò soch inofensiu, no faig mal á ningú: si bè es veritat que de solter me n' han passat de crespas, de ensá que soch casat m' estich quietó, tranquil: perque vos-

tés son joves y no saben que 'l ciri es curt y la professó molt llarga.

—Ja, ja, ja, sempre 'n tè de bonas.

—Alto, proposo que 'l Sr. Ramonet nos conti qualsevulga de las peripecias de la sèva llarga vida de solter.

—Si, sí, ja está dit.

—Pero...

—No, no s' escapa, aboqui que l' escoltém.

—Donchs ja que vostés ho volen, sóls los prego una cosa: no m' interrompeixin.

«Pues senyors, jo tenia vint y cinch anys, y vivia en un segón pis del carrer de la Lleona. Llavors jo era prim y menut lo mateix que ara y ningú feya cas de mí al veurem tan escanyolit: pero ya, ya, quina fura; quí no 'm conegué no pot compendre fins ahont arribava 'l mèu enginy per introduhirme per tot: allà hont jo apuntava 'l nas ja se sentia la fortó de socarrim.

»En lo ters pis de la casa hi vivia un matrimoni sense fills: ell era un home alt y gros, ab uns mustatxos llarchs y espessos, carregat d' espatllas y ab una musculatura que 'm feya agafar fret: ella, ¡oh! ella era un àngel, una figureta al costat del sèu marit, rossa, delicada, pero ab uns ulls que espantavan de tan grossos, un llabis, ¡quins llabis! apetitosos com una cirera dins d' un got d' aygua, y una gracia que... en fi senyors, la mar.»

—Ole, ole.

—Eche V. compare.

—No m' interrompeixin, ó sinó no acabarem may.

—Continuhi, Sr. Ramonet, continuhi.

«Donchs com vostés poden suposar, totes aquestas gracias y condicions jo las tenia aquí dintre, fixadas al cervell: no menjava, no dormia, mos ullets petits y vius semblavan dugas llanternas; tal era 'l foch que 'm consumia.

Ab mon génit actiu, figurinse las estratagemas de que 'm valdria per poguer arribar al desitjat fi: sóls los diré que al cap d' un mes ja entrava á la casa, era amich del marit, sabia las horas en que aquest no hi era, y la Lola (que aixins se deya ella) ja m' havia regalat com á recort una de las sèvas lliga-camas: tota de seda ab un nom brodat que deya «Dolores».

En mitj d' aquell paradís, sóls interromput per los sobressalts y consegüents escapadas, nos hi sorprengué la quaresma, y ab la quaresma 'l día del sant de quí 'm portava tanta ditxa.

Ab uns botonets de brillants á la butxaca, tot cofoy, trucava á la porta del ters pis al punt de las quatre de la tarde, esperant ab ansia que obrissen per saborejar l' efecte del mèu regalo; mes ¡oh desditxa! al entrar veig al Sr. Anton, que no havia anat á la oficina en commemoració de la diada.

—Entri, Sr. Ramonet, entri que pendrà café.

—No, gracias, ja ho he fet.

—No hi vol dir res, hi tornarà. Lola, porta copas: vull que

sápiga quí es lo Sr. Anton y quins tragos guarda pèls amichs.—Y tot dihent aixó 'm mirava de qua d' ull ab certa expressió que 'm refredá 'ls ossos.

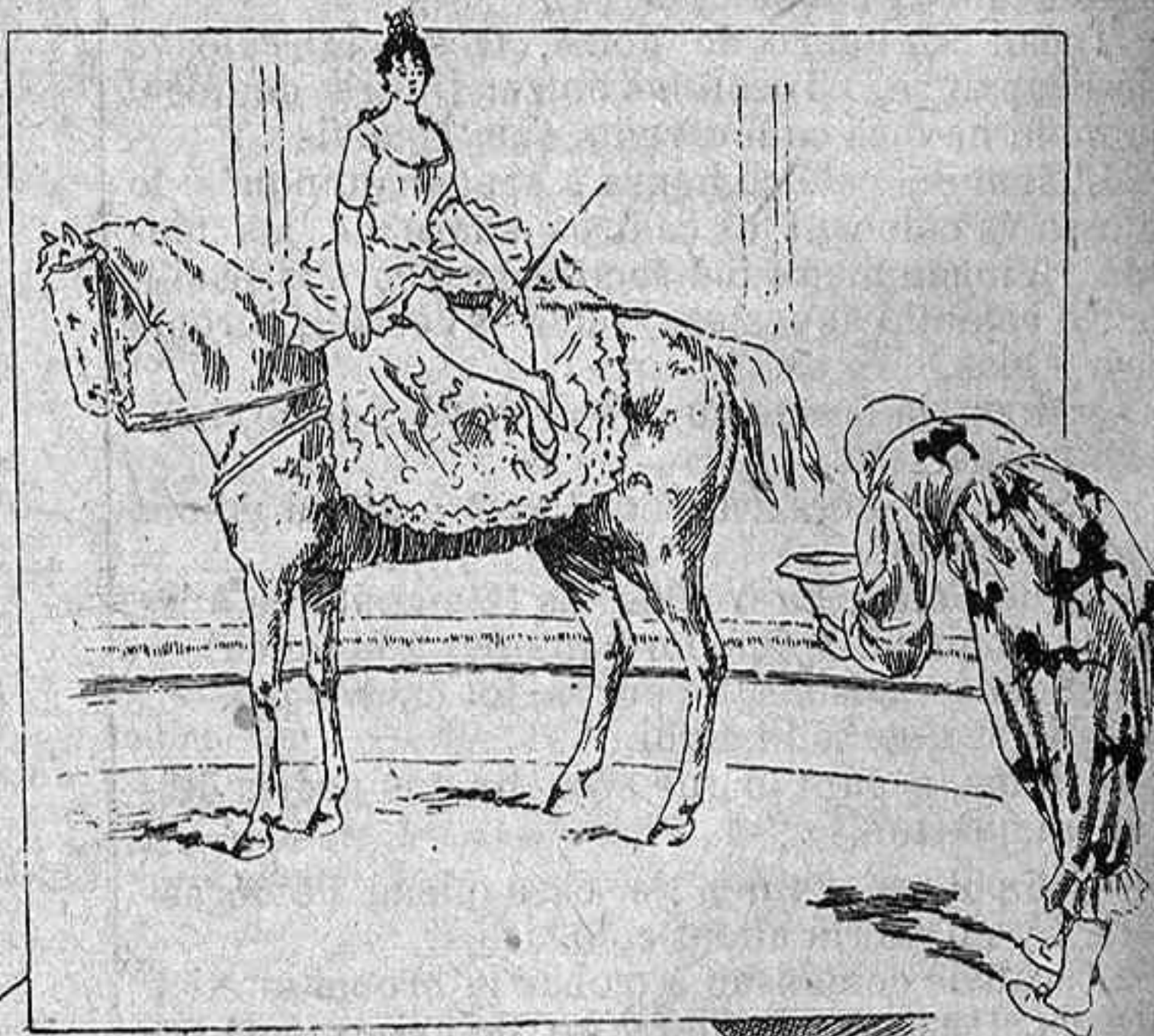
—Miris, mentres aquella arregla 'l café, li vull ensenyar lo mèu despatx que he guarnit de nou: passi, fassi l' obsequi,—mentres m' empenyia ab sas forsudas mans á punt de ferme caure.

—Veu, aquí tè mas úniques aficions,—exclamá mostrantme 'l salonet, plenas la parets de panoplias, florets, sabres, pistolas, escopetas y tota classe d' armas. Aquest es l' únich desitj que he pogut satisfer y no es per alabarme, pero li aconsello que no 'm busqui bronquina jamay, puig allà ahont poso l' ull, hi encasto una bala.—Y dihent aixó reya ensenyant unas dents blanques y apretadas.

Senyors, no sè en semblant cas lo que vostés haurian fet, mes jo 'ls puch assegurar que tremolava y que buscava la porta de fugida sense trobar un sol mot que respondrer á tals paraulas.

—Miri aquesta fulla de Toledo. ¡Eh, que tall!

LA URBANITAT ALS «CIRCOS».



En los *Circos* hi ha de tot: gent que saluda á un caball, y caball que al véures libre saluda als que tè al davant.

UN ARTISTA.



¿Per qué hi ha de haver pintors
que pintant quatre ditets
guanyan un cabàs de duros,
y jo per guanyar no més
una pessetota y mitja,
haig de pintá una paret?

vosté veig no hi es aficionat y jo li aconsellaria s' hi dediqués. ¿Qui sab? tal vegada prompte ho necessitará;—y dihent aixó tornava á riure d' aquella tan extranya manera, dominantme ab sa alta talla, pensant tal vegada interiorment que ab un sol cop de puny me faria á micas.

—No, Sr. Anton, no,—vaig poder respondre al últim,—li juro que soch l' home més pacífich de la terra, incapàs de fer mal y... si acás he faltat, li asseguro me 'n penedeixo de tot cor: lo qu' es ab armas no hi vull joguinas.

—Fugi d' aquí, quan se ha comés una falta, se deuen arrostrar las conseqüencias, un *lance de honor* no 's refusa may.

—Tot lo que vulga, mes tal vegada com no m' he trobat may...

—Per xó mateix, que al millor día s' hi pot trobar: figuris que...

—Per mor de Déu, Sr. Antón, no 's figuri res, no hi ha res més fals que suposar una cosa sens saberla del cert.

Y dihent aixó jo fugia d' aquell quarto endemoniat; mes ell me seguia rihent com un boig.

Al arribar de nou al menjador ja 'l café estava á punt y aquell fou l' únich moment de tranquil·tat. La Lola 'ns serví ab unas maneres tan distingidas, que tot y tenir la fantasma al davant, no po-

día menos de mirármela d' en tan en tan ab los ulls enardits. ¡Oh! Lola, Lola, no obstant lo susto de tal día, quantas vegadas ta incomparable imatge ha vingut á refrescar mon pensament desitjant tornar als temps que han fugit per sempre mes.»

—Sr. Ramonet, ara es vosté qui ab sas exclamacions allarga la narració.

—Pero senyors, déixenme esbravar un xich; aquesta cervesa se 'n puja al cap.

—Vosté tè rahò, Sr. Ramonet, exhális, exhális; tingui, encengui un cigarro, me sembla li anirà bè aixó.

—Bueno aixó ja es un altre cosa; seguim are.

«Després del café, lo Sr. Anton comensá á omplir las copas. ¡Jesús, y quina manera de beure! Darrera 'l cognach, lo marrasquí, chartreuse, rhom Jamaïque, etc., etc. Per cada copa que jo bebia casi á la forsa, puig si no ho feya, s' enfadava. ell s' en cruspia dos ó tres.

—Probi aquest curaçao.

—¡Per tots los sants, miri que no sabré trobar á casa!

—Vosté es una senyoreta,—y pegant un cop de puny sobre la taula feya trincar copas y ampollas.

—Tè de beure una copa de piperment, ó sinó 'ns veurém las caras.

Ay Sr. Anton, pensava jo entre mí, per no

veure la cara de vosté faria tres horas de camí; y tancant los ulls, lo piper mint anava coll avall.

Lo Sr. Anton ab tot aixó anava bebent y bebent, tornantse roig com un perdigot: los ulls semblava li volían sortir de la clepsa, y jo, pobre de mí, ja no podia més: una copa y hauria tret las entranyas. Aixís es que carregantme d'esperit, vaig negarme á aceptar l'última.

—Prengui aquesta y 'm dono per satisfet.

—No puch, li estimo, pero...

—Se l'ha de beure.

—Pero Sr. Anton.

—No hi ha més.

Y m'allargá la copa ab una ma, mentres jo result á no pëndrela l'enretirava ab la mèva, resultant de tals esforços que la copa perdé l'equilibri cayent sobre la taula y vessantse 'l licor que aná á parar sobre mas calsas. Aixecarme y treure 'l mocador de la butxaca per aixugarme fou tot hu. Ni may que ho hagués fet: ab lo mocador caygué á terra la lliga-cama que sempre portava á sobre, y s'aná á posar sobre una rajola, mitj doblegada, mostrant la meytat de son brodat á la vista del marit:

LORES

deya la part que 's podia llegir. ¡D'u del cel, senyors, si jo m'hagués pogut fondre en aquell moment! La sanch se 'm glassá dintre las venas, al temps que 'l cap me bullia, sentia fret á las camas, que 'm ballavan com unas devanadoras. Acoto 'l cap per ficarme sota la taula esperant sentir á cada punt lo puny del gegant sobre 'l meu, quan un cop formidable sobre la taula me feu tornar en mí. Also la vista, y... ¡oh talismán del amor! lo Sr. Anton, aquella terrible fiera, se havia desplomat de colsos sobre la taula, baix lo pes dels esperits que omplian son cos, y roncava com un desesperat.

Crech no caldrá dirlos que cullint la lliga-cama de terra, vaig tocar lo dos més que depressa y sense despedirme de ningú, jurant no ficarme més ab tals enredos: jurament que no he cumpert, puig un cop fora 'l perill y en veyent unas faldillas, lo cor se 'm torna una esponja, y... el hombre es débil. He dicho.»

—Bien, bravo.

—Tóquila, Sr. Ramonet.

J. R. P.

NOVILLOS.

LOS «NIÑOS SEVILLANOS.»



LÉ mis niños! Ignoro cóm esteu de gramática y aritmética; pero lo qu' es de manejar la capa y la espasa, ja us asseguro jo que 'n sabéu.

Y váyase lo uno por lo otro.

Pocas corridas donadas pels grans mestres del toreig han dut á la Plassa de toros la entrada que 'ls

Niños varen portarhi 'l diumenje passat.

No hi havia un plé, sinó dos ó tres... ó qué sè jo. Palcos, tendidos, gradas, pasillos, portas... tot estava vessant.

Molts varen extranyar que l'empressari, veyent la qua de gent que encara quedava fora, no procurés complaure á tothom colocant cadiras al redondel.

—¿Sí? ¿Y 'ls toros? ¿vaya una destrossa haurian fet?

—¿Los toros? ¡Pobras bestias! Eran incapassos de fer mal á ningú. Los diestros eran niños de Sevilla: pero 'ls torets eran niños de Navarra. Lo de las tres herbas, que deya 'l cartell, me sembra que 's podia pendre al peu de la lletra: segurament que cap dels animalets lidiats havia menjat més que tres herbas, ó á tot estirar, quatre; á una garba no hi arribava pas.

Sis novillets van matarse y tots sis van donar joch. Los niños treballavan ab afició y 'ls animals s'ho deixavan fer tot, com si 's diguessin entre sí.

—¡Pobres xicotets! ¡que 's diverteixen!

Lo cert es que divertintse, divertintse, la quadrilla va cumplir guapament, capejant las fieretas ab molt garbo y posant unas quantas banderillas lo que 's diu requetebien.

Als picadors si que no 'ls puch alabar.

Segons resava 'l cartell, ells havian de picar aquí á Barcelona, y 'ls grandíssims truens, ja picavan desde aquí; pero ¿saben ahont posavan las picas? A Mallorca.

A pesar de tot, no sè si del susto ó de qué, fins van morir-se dos ó tres caballs.

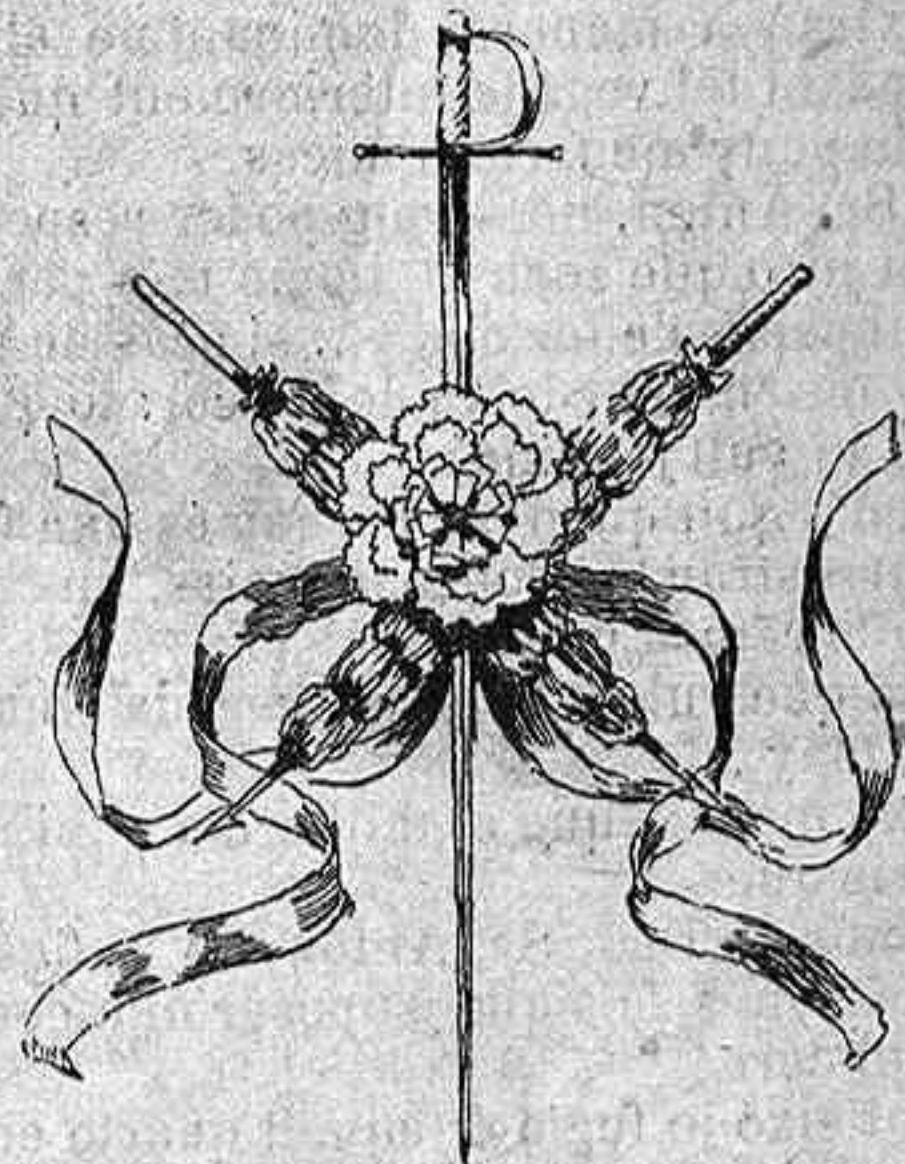
Los espasas mereixen capítul apart.

Al públich segurament va fletzarlo més lo segon que 'l primer. Y es que 'l primer va estar de pega y 'l segon nò.

A pesar de tot, *El Minuto* dista molt de 'tenir las disposicions que tè *El Faico*. En aquest hi ha intenció torera, coneixement del art y bon pols. L'altre tè més fanfarroneria y romanseja una mica més que 'l *Faico*; pero no basta tenir valor y tirarse de cap al toro per ser matador de veras.

El Faico arribará á ser un *Lagartijo*: *Minuto* no passarà de ser un *Espartero*.

O sinó al temps.



Dissapte y diumenje, solemnidades taurinas, com deya en Font quan era impressari.

En la primera corrida, toros de Martínez; en la segona, del Conde de Patilla.

LA NOSTRA GENT. (Dibuix de Mariano Foix.)



Mariano Foix
1891

ELL:— . . . eh?

ELLA:— ¡No sè!... ¿qué vols que 't digui?...

No 's pensin que aixó de *Patilla* tingui res que veure ab en Rius y Tauler: es lo títol nobiliari del amo d' una de las millors *ganaderias* d' Espanya.

En quan als matadors, basta anomenarlos, pera tirar lo barret á la plassa: son *Lagartijo* y *Fras-cuelo*.

Com si diguessim, lo Cánovas y 'l Sagasta de la política taurina.

UN EMBOLAT.

LA VIUDA.

Junt á una tomba de flors guarnida que al bosch se troba prop d' un barranch, quan las déu tocan de cada vespre viuda endolada s' hi pot trobar, que, com imatge de negre marbre, sens que l' espanti la soletat, inmóvil resta molt consirosa y en vers la tomba sos ulls clavats.

Per més que tétrich lo tró ressoni, per més que esqueixi l' espay lo llamp, per més que brami lo vent ab furia, ella á la tomba no falta may.

Tothom admira la jove viuda, tothom ensalza constancia tal;

més la tal viuda si allí may falta, es perque cita tè ab un galán.

LL. MILLÀ.



Y continúa lo mateix. Beneficis, clausura de teatros y preparatius pera obrir los qu' están tancats.

La feyna del *revistero* no pot ser, pues, més pesada y difícil de fer. ¿Cóm se pot parlar de lo que no existeix? ¿Cóm se pot passar revista d' uns teatros qu' están ja entregant la seva ánima al Criador... ó al empresari? ¿Cóm se pot...?

En fi, deixemnos de *cóms* y de *pots* y vejém si sortím del pas d' una manera ó altre.

¡Endavant! Comensém pèl que tenim més lluny de la redacció.

ESPANYOL.

Dilluns benefici de 'n Tosi. Una funció entremesclada. Música francesa, espanyola é italiana. Ara 'ls teatros s' han donat á combinar espectacles per raccions: d' aquesta manera 'l públich menja de tot, no paladeja res y 's queda ab gana.

Per troppo variar, natura e bella;
pero de tan variar, molts cops s'estrel-la.

NOVEDATS.

Diumenje, dugas entradassas ab dos dramas: *Fualdès* y *La portera de la fábrica*. La companyia del Sr. Tutau, exceptuant lo senyor Martí, conta ab los mateixos artistes de sempre.

La temporada no comensará seriament fins á mitjos del mes que vé.

TÍVOLI.

Un estreno, *Niniche*, en la funció á benefici del senyor Ortiz, director d' escena.

L' obreta pertany completament al género frances: lleugera, fresca, ab una picantor una mica pronunciada y una música espiritual y sempre agradable, s' escolta ab gust y deixa ganas de tor-narla á sentir.

Llástima que la nit del estreno no obtingués millor acullida á causa del cansanci del públich: eran las dotze y quart quan s' alsava 'l teló pera comensar la representació de *Niniche*.

Un del públich se 'n queixava y, badallant, va exclamar:

—Un altre vespre que vingui m' hi portaré l' esmorsar.

Nada menos que eran ja las dugas de la nit quan la gent sortia del teatro.

Pèl demès, l' obra va anar bastant bè.

La Montañés interpretant lo seu paper ab una gracia inimitable y mantenintse sempre á la altura de la seva reputació.

En Pinedo xispejant y oportú.

Los demès secundantlos discretament, y 'ls co-ros y l' orquesta *rigularets*.

CATALUNYA.

Y dich *Catalunya* á secas, perque ara que definitivament se 'n han anat al cel los francesos y las francesas ab las sevas *chansonettes*, me sembla que 'l nom d' Eldorado també ha de seguir la mateixa sort que la *troupe* que 'l va importar.

En Ricardo Valero y la Mallí figuran al *frente* de la companyia que ha d' actuar desde avuy en aquest teatro. Diu que contan ab bons elements y ab un repertori d' obras numerós y ben triat.

Ayre, treballar de fort,
y entradas y bona sort.

CIRCO EQUESTRE.

Lo qu' es aquesta ja me la veyá venir. Quan vaig veure anunciada la despedida de Mr. Seeth, desseguida vaig pensarm' ho:

—¿Ara que 'l públich hi está més entussiasmat que may, se 'n va? Ja será ben tonto l' Alegría si no agafa al domador pèl coll y 'l fa quedar aquí, *velis nolis*.—

Y en efecte: l' Alegría podrá tenir pèls; pero lo qu' es de tonto, no 'n tè cap.

En Seeth s' ha quedat, los lleons s' han tornat á exhibir y 'l públich ha continuat omplint cada vespre las filas de cadiras, los palcos y l' altar d' ánimas del Circo.

Conech un fulano que fins ara hi ha anat cada día.

—Vull veure—'m deya—si estudiant los ardots de que 's val Mr. Seeth pera fer ballar los seus lleons, trobaré un medi per fer ballar un que jo 'n tinch á casa.

—¿Un lleó tens?

—Ó una lleona: la mèva sogra.

N. N. N.

MUDANSA AMOROSA.

Com un boig enamorat estava jo de la Pona, una nena molt bufona que 'l sí ja m' havia... DAT.

Fins me deya bufonet quan festejavam tots dos, perque semblava un gomós elegantment vesti... DET.

Jo l' estimava ab delit
y per més probas donarli
un' anell vaig regalarli
que molt brillava en son... DIT.

Y á més de sa gracia y tot
molt més l' estimava encare
al pensar que si son pare
moría, tindria... DOT.

Mes ¡ay! un dia abatut
vaig quedá y de mala lluna
al saber que d' ella, una
carbassa m' havían... DUT.

J. STARAMSA.



¡Aleluya!

Ara si que lo de la Exposició va per bon camí.
A última hora li ha sortit un defensor que, se-
gons sembla, está disposat á fer tota classe d'
esforsos pera tirarla endavant.

¿Saben qui es?

Don Manuel Girona.

—¿L de la fatxada de la Catedral?

—Justa la fusta.

L' ilustre senyor Girona
vol protegí Barcelona,
y anirà á Madrid á solicitar l' apoyo dels centres
oficials, del govern, de la reyna y si massa l' em-
pipan, del Papa y tot.

L' intervenció del *pagador* de fatxadas en l'
assumpto de la Exposició no deixa d' intrigarme
una mica.

Coneixent l' home, las sévas costums y 'ls seus
punts de vista, s' ha de suposar que sota d'
aquesta protecció s' hi amaga alguna cosa.

Veyám si 'ns donará la segona edició de la fat-
xada de la catedral.

Veyám si darrera de la Exposició també s' hi
farán casas pera 'ls canonjes.

O estanchs.

Y ara que parlo de la Exposició.

Los vehins del carrer de Fernando, ab un bon
zel digne d' alabansa, tractan d' adornarlo d' una
manera nova y original, y 's diu que tenen ja un
projecte que, de realisarse, cridarà extraordina-
riament l' atenció.

¡Endevant! A veure si fan un cop de cap y 's
lluheixen de veras.

Aixís al menos tindré alguna cosa digne, y si
venen extranjers, al preguntarnos per la Exposi-
ció, 'ls portarém al carrer de Fernando y 'ls di-
rém:

—Aqui la tenen.

¿Saben quin dia es demá passat?

La Mare de Déu de la Mercé, es á dir, la festa
major del *nostre poble*..

Aquest any no 's fa res. L' arcalde está massa
ocupat y preocupat ab la Exposició, y no ha cre-
gut convenient gastar diners en festes.

Ja se 'n gastarán alguns; pero aquestos servi-
rán porque 'ls capellans fassin una funció reli-
giosa ben lluhida.

Lo clero, ja se sab, may tè malas cullitas. Sobre
tot, quan está protegit per arcaldes que han vingut
al món entre mitj de casullas.

Pèl demès, si 'l senyor Rius y Taulet no ha
volgut fer festes, guiat per una idea económica, á
la má tenia un medi pera donar un gran dia á
Barcelona, sense que á ningú li costés un xavo.

Presentar la dimisió del càrrech d' arcalde.

¡Quinas festes hauríam fet!

¡Extraordinarias!

¿Saben aquells *ceniceros* dels *ratas*, de que 'ls
parlava senmanas enderrera?

Pues lo senyor Florensa s' ha vist obligat á
ferne una segona edició.

Es lo que deya un:

—*Ratas per ratas*, m' estimo més los del *ce-
nicero* de 'n Florensa, que 'ls de *La gran-via* del
Teatro Espanyol.

Los numerosos *lances* d' honor, que diu que hi
havía pendants per aquí, ja s' han deixat corre
tots.

Me 'n alegro y felicito sincerament als respec-
tius contrincants pel bon acort que han tingut.

Si alguns tenen ganas de desafiarse, qu' espe-
rin quan menos á últims d' abril que vè.

Llavoras ja haurán vist la Exposició y podrán
morir tranquils.

LOS NOYS D' ARA.



Avuy día las criaturas
aprenen ab més llestesa
á fumar un cigarrillo,
que d' escriure y d' aritmética.

Un diari 's queixa de que 'ls conductors del tranvia de Gracia tornin tot sovint lo cambi en moneda falsa.

¡Vaya una queixa més injustificada!

¿Es á dir que 'l servey es fals, los cotxes falsos, los animals falsos y la moneda que 's torna ha de ser bona?

No senyor; tot ha d' estar á la mateixa altura.

Ja que 'l públich accepta 'l servey que la societat del tranvia li dona, que accepti també la moneda que 'ls conductors li tornan.

Dissapte passat varen donar una serenata al regidor Gasull.

Qu' es com si diguessim:

Dissapte passat varen fer uns esquellots al arcalde Rius y Taulet.

La serenata va tenir lloch á la Barceloneta.

Y ab tot, estich segur de que á algun vehí del carrer de Fonanella li va fer mal-de-cap.

Lo Centro de acuarelistas trasladada al segon pis de can Gibert.

¡Alsa! Ara si que 'ls socios hotindrán bèl Sense moures de casa, podrán copiar del natural paysatjes primitius y deserts escabiosos.

Tenen davant per davant la Plassa de Catalunya.

Una qüestió molt negra.

Lo gremi de carboners ha protestat contra la invasió dels comerciants de carbó italians.

Un xicot que tira per cantant d' ópera també s' en queixava l' altre dia.

—Per culpa de aquesta colla d' italianots—deya —aviat ni 'ls tenors ni 'ls carboners podrém viure.

El Barcelonés ha cambiat lo seu director.

Ara convindria que 'ls barcelonesos també cambiessim lo nostre.

LAS MILLORS MODAS.



¡Oh simpáticas señoras!
¿Qué 'n treuen de marejarse
buscant formas de sombreros
lletjas, pesadas y caras?

Avis als metjes, que vulgan fer una fortuna. Pero aixó sí, necessitan tenir al menos dotze anys de práctica.

S' anuncia la vacant de metje titular de Norja (Santader), dotada ab l' haber mensual de dos pessetas y dotze céntims.

Las dos pessetas per viure: los dotze céntims per fumar.

Si no tenen dotze anys de práctica, no intentin solicitar un plassa tant grassa.

A Norja son aixís. Pagan bè; pero volen estar ben servits

A Plasencia hi ha un bisbe que ha sembrat l'

LAS MILLORS MODAS.



La mare naturalesa,
ab bestias y flors boscanas,
los dona modas magnificas
capritxosas y baratas.

alarma entre 'l seu remat espiritual, desde que pel s' us sermons han sabut que no hi ha per ells salvació possible si assisteixen als cassinos y als balls de societat.

Sols que 'l prelat. per fer més broma, dels balls de societat, ne diu *bailes de suciedad*.

¡Vaya un *sucio*... vull dir, vaya un *socio*!

Lleó XIII recomana als bisbes de tota la cristiandat que presideixin las pelegrinacions de la seva diócesis que vajan á Roma ab motiu del seu jubileu sacerdotal ó de las sévas bodas d' or.

Tantas pelegrinacions, tants bisbes.
Tants caps, tantas mitras.

desempenyarlas.

No hi ha tampoch director de l' escola nombrat. Los catedráticos de l' antigua escola, que cobravan de la Diputació provincial, no saben avuy á qui han de presentar lo compte.

Y 'ls alumnos que voldr'an matricularse, no saben tampoch cóm fers'ho, ni á qui dirigirse.

Aquí tenen un croquis de l' escola modelo.

Los fabricants de caixas de mort s' están fent una gran competencia.

La major part d' ells ofereixen un 25 per cent de desqueto.

Anuncia además que per prevenir lo cas d' incendi, en l' exposició dels objectes que se li regalin, hi haurá de guardia permanent...

—¿Un gran número de bomberos?

—No, señors: un gran número de gendarmes pontificis.

Los gendarmes, si son molts, tenen una gran ventatja sobre 'ls bomberos, porque sobre que podrán apagar qualsevol principi d' incendi, á escupinadas, podrán exercir una gran vigilancia.

Perque ha de tenirse en compte que á las pelegrinacions hi anirán molts carlistas de aquells que corren per la montanya.

A Barcelona, com en molts altres poblacions d' Espanya, hi havia una escola de comers que donava bons resultats.

Vinguè una ley del ministre de Foment reduhint las escuelas de comers de tot Espanya al número de sis.

Perque escoltin, ja que 'l comers s' acaba, las escuelas no son necessarias per res.

Barcelona, naturalment, ha sigut de las capitales favorecidas.

Las escuelas de Madrid y de Barcelona serán escuelas de comers modelos.

Y ara, porque vejín que la escuela de Barcelona ha de ser modelo de noms y de fets, sápigán lo següent:

S' han introduhit moltes asignaturas novas, y aquesta es l' hora que no han sigut nombrats los professors que han de

Vaja, que ara al menos, aixó de morir-se es un gust.

Pero que 'm perdonin los fabricants. Una vegada posats en lo camí del bombo y del reclam podrian enllepolir al públich, dihentli algunas cosetas molt agradables. Com per exemple:

«Cap dels consumidors s' ha queixat may dels nostres productos.»

Y hasta podrian oferir ventatjas com la següent:
«Al que prengui una dotzena de baguls, en lloch de dotze, si n' donarán tretze.

L' Ajuntament ha demanat á l' autoritat superior de la provincia que se li permeti prescindir de la subasta en las obras y concessió de serveys que 's verifiquin en l' Exposició universal.

Los enemichs del ánima son tres; Mon, dimoni y carn.

Pero 'ls enemichs del Ajuniament son quatre: 'l Sr. Gasull, lo Diluvi, la ESQUELLA DE LA TORRATXA y las subastas.

Suposo que 'l Sr. Antunez, que tant amich es de la gent desgraciada, que allá ahont hi ha un pobre malalt, allá acut á prodigarli consols y recursos, sabrá compadir-se de la Hisenda municipal, qu' es avuy per avuy més pobre y necessitada que 'ls infelissos que jauhen en lo llit del dolor privats de medicinas y de caldo.

Jo ho sab, Sr. Antunez.

Si es que ho permet en Sagasturins de tanta desdixta: ja que no volen subasta, imposils subasta y mitja.

Creu un periódich de Madrit que la projectada Exposició universal de Barcelona acabarà per ser una castanya.

Jo crech que ni á castanya arribará

Pero sigui castanya, sigui aglá, alguns s' hi engreixarán.

Los tribunals de París han fallat ja 'l procés incoat per la simpática Granier contra 'l seu empresari Schürmann.

L' ultim, després de passejarla per Espanya 's negava á pagarli una part de lo que havían convingut, dihent que la Granier havia fet fiasco.

La *divette* alegava que mal podia haver fet fiasco, quan tota la premsa del país l' alabava y l' aplaudia.

Naturalment, la Granier ha guanyat lo plet.

Aforisme:

«No afirmis res que no vejis, ni ab donas guapas pledejis.»

Es molt freqüent entre la quitxalla de certas provincias d' Espanya jugar á toros... y en alguns punts s' espinyan de tal manera, que treballan realment com si fossen bestias.

Exemple, á Almagro, ahont lo xaval que feya de toro, duya lligat un ganivet al cap á tall de banya.

Y vels'hi aquí qu' en lo moment de anarli á posar banderillas, clava burxada al ventre del banderillero y 'l deixa espaternegant.

Un detall curiós: al presentarse 'l jutje al siti de l' ocurrencia, 'l toro va desmayarse.

Fa pochos días publicava *El Barcelonés* un article titolat: «Un drama de amor en Esparraguera.»

Y vejin, encare que 'l drama de amor passá á Esparraguera, no han vist may vostés una cosa més romántica... ni més ben escrita.

Allá va un párrafo:

«Fruto de aquel matrimonio fué una niña, hermosa como un sereno ..»

—¿Hermosa com un sereno? Aquest article de segur que será obra de la ploma de 'n Rius y Taulet.

—No 's preeipitin. L' article diu: «hermosa como un sereno día de mayo.»

—¡Ah!

D'après nature:

En una casa de camp diuhen lo rosari, en la forma acostumada, ó siga ab una requa de pare-nostres, després de la lletanía.

L' amo que guía lo rosari diu:

—Are resarém un Pare nostre, una ave María y un Gloria patri al gloriós Sant Miquel Arcángel, perque quan la criada vaji á plassa, li fassan bona pesada.

Ja veurán, com Sant Miquel té unas balansas, no deixa de ser molt natural que 'ls devots l' invoquin, per obtenir bonas pesadas.

En certa casa de Madrid hi havia un colegi *politecnich*, es á dir, un colegi ahont ensenyavan de tot.

L' altre dia, tot de un plegat desaparequé 'l director, y á las tantas de la nit, los alumnos interns que no havían menjat res en tot lo dia, demanaren auxili desde 'l balcó, y fou menester espanyar la porta, per acompanyarlos á la fonda.

Al director no se li ha vist més lo pèl.

¿Es aixó un timo?

De cap manera.

Lo director del colegi politécnic tindrà sempre una disculpa.

Ell podrá dir: — Senyors, jo estava compromés á ensenyarlos totas las ciencias, y ara havían comensat un curs de la ciencia de Tanner, Succi y Merlatti, la ciencia de viure sense menjar.

Pitjor pèls méus alumnos si no han tingut prou aplicació per seguirlo.

Los ayguats y 'ls llamps continuan fent perdre 'ls últims restos de fé que quedavan.

A Aranda de Moncayo va caure un llamp al campanar, deixant fet cendra al pobre campaner que tocava á bon temps.

Lo llamp, no content ab aixó va passejarse per l' iglesia, com si fos á casa seva, escrostonant alguns sants y per fi de festa va socarrimar tota la sotana del sagristá.

Contra aquests inconvenients no queda més que un remey, lo para-rayos.

La iglesia católica haurá de posarse baix l' amparo y protecció del gran invent del protestant Franklin.

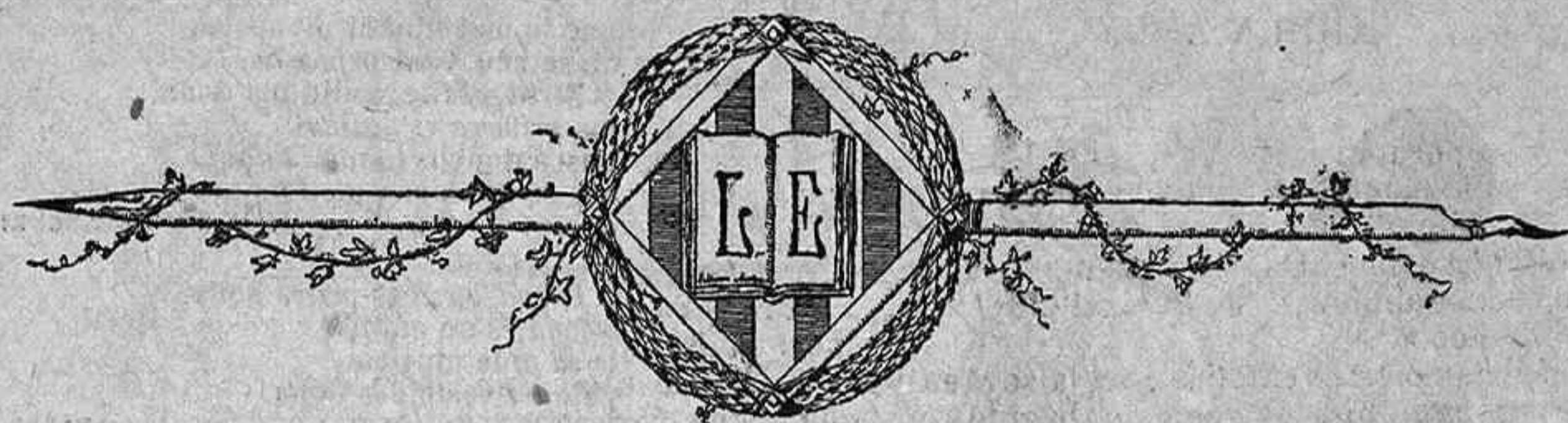
Una empresa estrangera tracta de sollicitar autorisació al ajuntament per vendre carn de caball en los mercats públichs.

Per mí que 'n venguin molta.

Es més, ara es la gran ocasió per vendrela.

Regularment no acuden á sacrificar caballs

(Continua á la página 560.)



LLIBRERÍA ESPANYOLA.—RAMBLA DEL CENTRO, 20, BARCELONA.

EL CANTAR DEL ROMERO

LEYENDA EN VERSO

DE

JOSÉ ZORRILLA

1 tomo en 8.º, 3 pesetas.

CORAZON

DIARIO DE UN NIÑO

DE

EDMUNDO DE AMICIS

traducido de la 44.ª edicion italiana, 1 tomo en 8.º, Ptas. 3'50.

JUAN ALONSO DEL REAL

CUATRO TIROS

dirigidos al blanco pintado por *Soler*, con motivo de la cuestion CALVO y VICO, por un soldado del bando de *Ixart*, 1 tomo en 8.º, 4 reales.

LO POT DE LA CONFITURA

COLECCIÓ DE POESÍAS HUMORÍSTICAS

PER

C. GUMÁ

1 cuaderñ en 8.º, Ptas. 0'50.

Últimas Novedades

ALMANAQUE DEMI-MONDE

para 1888

1 tomo en 8.º con láminas, Ptas. 1.

CUENTOS Á NINON

POR

Emilio Zola

publicacion del COSMOS EDITORIAL

1 tomo en 8.º, 3 pesetas.

LA MUJER, EL VINO Y EL JUEGO

1 tomo en 8.º con cubierta al cromo, 1 peseta.

LA NUEVA ORTOGRAFÍA

EN CINCO LECCIONES

POR

AGUSTIN CAZE

1 tomo en 8.º tela, Ptas. 1'50.—En cartoné, pesetas 1.

LA SALPETRIÈRE

(LOS COMPAÑEROS DE LA ANTORCHA)

POR

XAVIER DE MONTEPIN

1 tomo en 8.º, 2 pesetas.

UNA MUJER DE GANCHO

DE

JULES CLARETIE

publicacion del COSMOS EDITORIAL

1 tomo en 8.º, Ptas. 2'50.

J. ORTEGA Y MUNILLA

MARES Y MONTAÑAS

Vigo. — San Sebastian. — Panticosa.

Linares.—Los Pirineos.—Bilbao.

1 tomo en 8.º, 3 pesetas.

OBRAS DE DUMAS (hijo)

EDICIONES ECONÓMICAS

LA DAMA DE LAS CAMELIAS

1 tomo en 8.º, Ptas. 1.

UN LANCE DE AMOR

ERMINIA

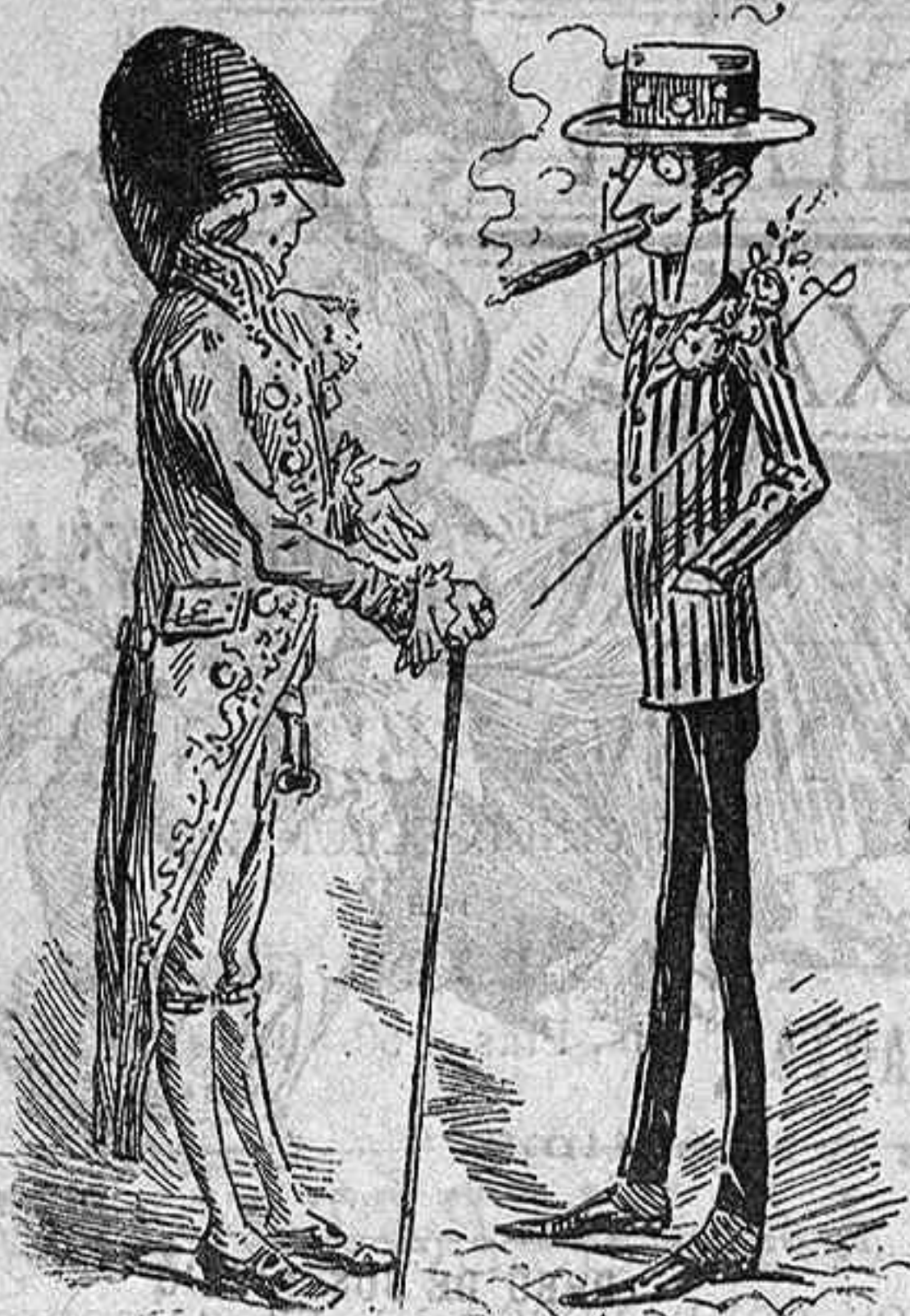
1 tomo en 8.º, Ptas. 1.

LA VIDA Á LOS VEINTE AÑOS

1 tomo en 8.º, Ptas. 1.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuu, ó bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravíos, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. A 'ls corresponsals de la casa s' otorgan rebaixas.

AHIR Y AVUY.



—Lo qu' es avants, los gomosos semblavan gats escorxats.
—En cambi 'ls pollos del dia semblan pardals dissecats.

sinó las plassas estretament sitiadas, y Barcelona está sitiada pel ciudadá benemérit.

Un trampós que per pagar lo que déu enmat-
lleva sempre, de aquesta operació 'n diu tocar la flauta.

—¿Y aixó? li preguntavan un dia.

—Sí, home,—responía —vaig tapant un forat per obrirne un' altra.

Un pensament:

«La devoció de las donas las més de las vegadas no es més que una coqueteria ab Déu: una cosa que ocupa, diverteix y no compromet.»



A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.^a—Sa-ra-ga-ta.
2. ID. 2.^a—A-de-la.
3. SINONIMIA.—Bárbara.
4. CONVERSA.—Lacayo
5. TRENCA-CLOSCAS Baralla de pescateras.
6. LGGGRIFO NUMÉRICH.—Girona.
7. INTRÍNGULIS.—Malla.
8. GEROGLÍFICH.—Per pals los barcos.



XARADAS.

I.

Tinch un prima-quart-tercera regalat de la Dos-quarta

que lo mal humor m' aparta
ab sa véu tersa-primera.

Tersa-dos se 'n diu ma dona,
ma primera es animal:
busca donchs lo mèu total
qu' es una nena molt mona.

J. P. UN BELLEGUET.

II.

Prima-tersa es pedra bona,
segona es un animal,
tersa nota musical
y de tot vesteix la dona.

J. GAYARRÉ.

SINONIMIA.

Fins á Tot vaig seguí un día
á una noya molt com cal
que m digué 's deya Total:
era bufona y tenia
una tot piramidal.

SALDONI DE VALLCARCA.

MUDANSA.

(Anunci).

En lo carrer del Fandango
hi ha un total pera llogar,
que per tot tè bonas vistas
y además tè aygua y gas.

Lo sèu préu es de tot duros,
y qui 'l vulga visitar
que vaja al número dotze
al gran magatzém de draps
de Barrám y companyia
que allí li darán las claus.

PEPET D' ESPLUGAS.

TRENCA-CLOSCAS.

A RAL BONA CALS.

Formar ab aquestas lletras lo títol de un drama catalá.

JOSEPH MONTES.

TERS DE SÍLABAS.

.. ..
.. ..
.. ..

Primera ratlla vertical y horisontal: en los pins.—Segona: nom d' home.—Tercera: animaló.

SEGON FISONOMÍAS.

CONVERSA.

—Pepeta, aquesta nit á las nou te vindrá á buscar en Paco, lo tèn promés per anar al café.

—¿Qui més vindrá?

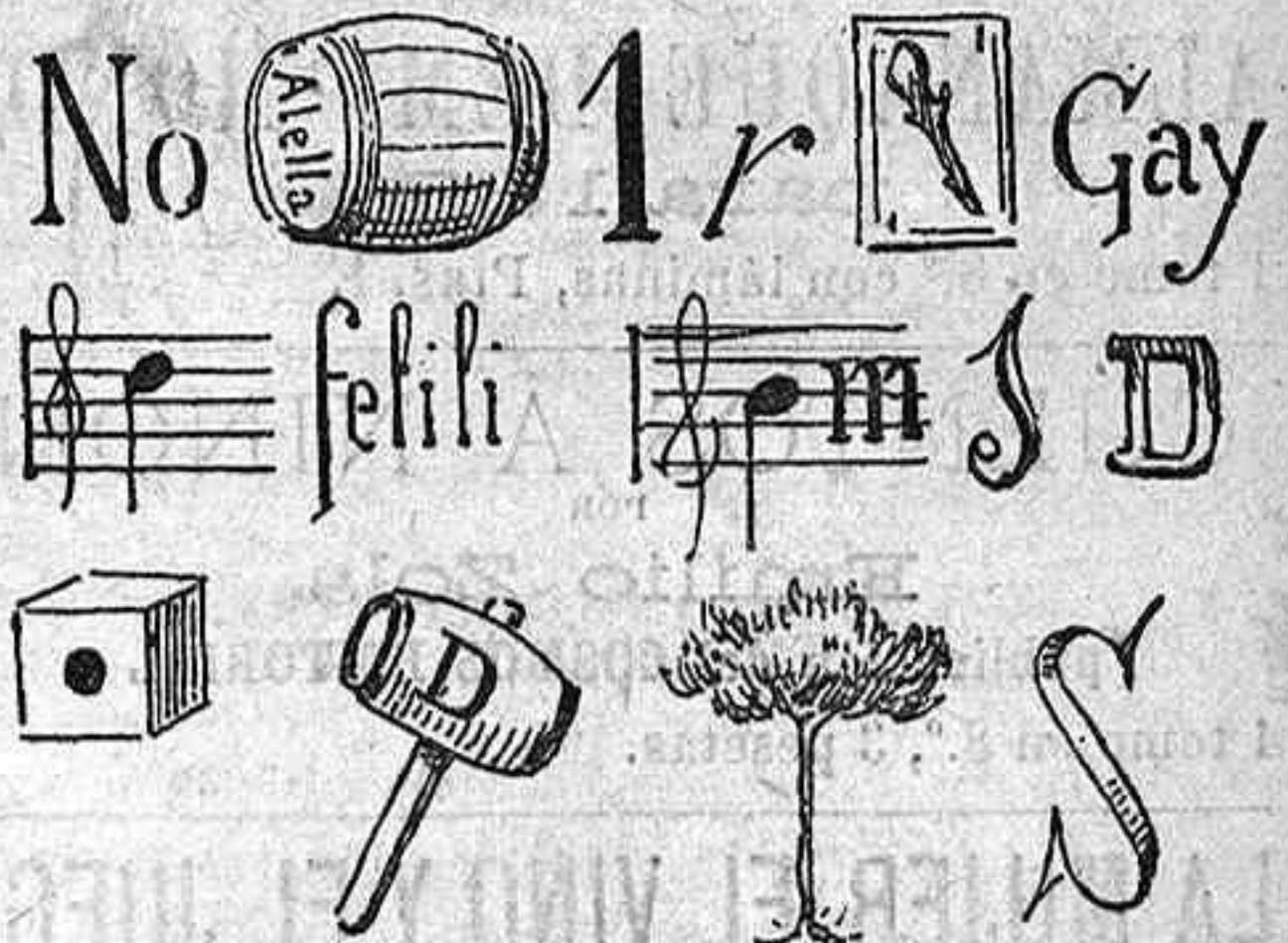
—Crech que també vindrá ma cosina.

—¿Cóm se diu?

—Búscaho que ja t' ho he dit, aixis com també, lo poble catalá d' ahont es filla, y lo carrer de Barcelona ahont viu.

SALDONI DE VALLCARCA.

GEROGLÍFICH.



BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.